

Exposició: Elmer Batters

IVAM-Centre Julio González

24 gener – 2 març 2008

Organitza: Institut Valencià d'Art Modern

Comissària: Marga Paz

L'IVAM presenta una retrospectiva del fotògraf nord-americà Elmer Batters, conegut per les seues imatges eròtiques de tipus fetitxista on les calces, les cames i els peus de les seues models femenines constitueixen els elements centrals. L'exposició reuneix 66 fotografies pertanyents al col·leccionista Benedikt Taschen, realitzades entre les dècades dels cinquanta i els huitanta. El catàleg editat amb motiu de l'exposició reproduïx les obres exposades i inclou textos de Consuelo Císcar, directora de l'IVAM, Marga Paz, comissària de la mostra, i Francisco Calvo Serraller. Elmer Batters (Milwaukee 1919-Califòrnia 1997) va debutar com a fotògraf a finals dels anys quaranta. Les seues fotografies apareixien en revistes per a adults, un nou tipus de publicació que havia constituït a principis de la dècada dels cinquanta un extraordinari fenomen editorial. Successores directes dels antics pòsters de *pin-ups* utilitzats durant la guerra, estes publicacions mostraven fotografies de xiques amb poca o cap roba, acompanyades per articles de to lasciu.

A finals dels cinquanta i principis dels seixanta, Batters va començar a publicar les seues pròpies revistes, amb títols tan significatius com *Man's Favorite Pastime*, de la qual es van vendre 5.000 còpies, *Sheer Delight*, *Leg-O-Rama*, *Nylon Doubletake* o *French Frills*, en les quals s'ocupava pràcticament de tot, dels textos a les fotografies. Sovint utilitzava per a fer estes publicacions sa casa, situada en una zona suburbial de Los Angeles –on s'havia traslladat l'any 1955– i el garatge de la qual utilitzava com a laboratori fotogràfic.

En aquells anys tremendament puritans, durant els quals este tipus de fetitxisme era socialment inacceptable, la seua passió pel peu femení, expressat a través d'aquelles revistes, li va valdre una acusació d'obscenitat i perversió que el va portar als tribunals. Cansat dels seus problemes amb la censura, Batters va abandonar l'autoedició de revistes (però no la seua fixació per les cames i els peus femenins) i es va consagrar completament a la fotografia, la tècnica de la qual va anar depurant i perfeccionant. "Com és ben sabut, les cames estan per a caminar, ballar i amar.

Però també es dirigixen a aquells que s'hi senten fascinats, en un llenguatge tan eloqüent com la poesia", deia l'artista sobre l'objecte de la seua passió fetitxista i del seu art.

Amoïnat per problemes econòmics, es va dedicar a fer treballs fotogràfics per encàrrec, però el seu particular erotisme no encaixava amb les demandes dels editors, que buscaven unes imatges cada vegada més explícitament sexuals. Batters es va retirar llavors a treballar a sa casa, on va continuar fotografiant les seues models, generalment sobre un fons de cortinatges de color verd característic del seu últim període creatiu, durant el qual es va concentrar quasi exclusivament a fotografiar peus, centre privilegiat de la seua obra tardana. A mitjan els huitanta deixaria de treballar definitivament per problemes de salut en general i de visió en particular.

La publicació de les seues fotografies antigues en la revista *Leg Show* va rescatar Batters de l'oblit i li va donar certa notorietat, però el verdader reconeixement de la seua obra no li arribaria fins poc abans de la seua mort, quan es van publicar dos monografies (*From the tip of the toes to the top of the hose* el 1995 i *Legs that dance to Elmer's tunes* el 1997) que van atraure un interès internacional per l'extraordinària qualitat de les fotografies d'este artista que fins llavors no havia traspassat els límits del reduït univers del fetixisme i del qual ara es descobreix la inimitable genialitat de la seua obra. En els últims anys, les seues fotografies han sigut exposades en diverses galeries, com a l'Andrea Rosen de Nova York (2001) o el Cokkie Snoei de Rotterdam (2002). Obres seues han figurat així mateix en exposicions col·lectives com la que es va celebrar a la Kunsthalle de Basilea (2000) o la dedicada recentment a la Col·lecció Taschen al Museo Reina Sofía (2004-05). No obstant, l'exposició que li dedica l'IVAM a este fotògraf és la primera individual que es fa a Espanya.